

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Fălești (O. Ciumaș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Albu, E. Bejenaru, A. Toderaș)

DECIZIE

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Gaisan Victor și Gaisan Ala, reprezentați de avocata Angela Procopciuc,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gaisan Victor și Gaisan Ala împotriva Ecaterinei Odajiu și Ninei Sinogaci cu privire la recunoașterea dreptului de retenție asupra bunului imobil și dispunerea înregistrării bunului pe cote-părți,

împotriva încheierii din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel, din motivul nelichidării neajunsurilor constatate,

c o n s t a t ă:

La 01 octombrie 2014, Gaisan Victor și Gaisan Ala au înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Ecaterinei Odajiu și Ninei Sinogaci cu privire la recunoașterea dreptului de retenție asupra bunului imobil și dispunerea înregistrării bunului pe cote-părți.

Prin hotărârea din 04 aprilie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești cererea de chemare în judecată depusă de Gaisan Victor, Gaisan Ala, a fost respinsă (f.d. 119, 125-128).

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, în data de 10 aprilie 2018 Gaisan Victor și Gaisan Ala, reprezentați de avocata Angela Procopciuc au declarat apel.

Prin încheierea din 14 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a stabilit apelanților termen pentru prezentarea apelului motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 9574,74 de lei până în data de 03 iulie 2018.

Totodată, instanța le-a explicat apelanților și reprezentantei acestora că, în cazul în care nu vor fi lichidate neajunsurile constatate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La 03 iulie 2018, Gaisan Ala și Gaisan Victor, reprezentați de avocata Procopciuc Angela, au depus cerere privind scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit apelul declarat de Gaisan Victor și Gaisan Ala, reprezentați de avocata Angela Procopciuc (f.d.164-165 V. II).

La 18 iulie 2018, Gaisan Victor și Gaisan Ala, reprezentați de avocata Angela Procopciuc au declarat recurs împotriva încheierii din 04 iulie 2018 a Curții de Apel

Bălți, prin care solicită admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu restituirea cauzei pentru rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului, avocata recurenților Angela Procopciuc, a susținut că concluzia instanței de apel privind restituirea apelului, este eronată, deoarece dânsa în perioada 22 iunie 2018 până la 01 iulie 2018, s-a aflat în afara țării, și prin urmare nu a avut posibilitatea să înlăture neajunsurile indicate în încheierea din 14 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți.

La fel, a menționat că încheierea contestată a fost pronunțată în afara ședinței de judecată, ședința de examinare nefiind publică, prin ce s-au încălcat prevederile art. 23 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Colegiul atestă că, în speță, calea de atac este demarată în interiorul termenului legal, deoarece încheierea recurată datează cu 04 iulie 2018, iar recursul a fost declarat la 18 iulie 2018 (f.d. 169-174).

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gaisan Victor și Gaisan Ala, reprezentați de avocata Angela Procopciuc urmează a fi respins și menținută încheierea din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

Articolul 426 din Codul de procedură civilă (modificat prin Legea nr.17 din 05 aprilie 2018, în vigoare de la 01 iunie 2018), consemnează în alin. (3) că recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Verificând legalitatea încheierii din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul ajunge la concluzia că actul judecătoresc contestat a fost emis în concordanță cu normele de drept procedural pertinente.

Primordial, instanța de recurs consideră oportun de a învedera că în sensul alin. (1), art. 369 din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1);

b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen;

c) apelantul a înaintat o nouă pretenție, neexaminată în primă instanță;

d) cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, cu excepția cazului în care cererea depusă de persoana asupra căreia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară se referă la contestarea hotărârii privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare;

e) apelantul solicită restituirea apelului până la începerea dezbaterii cauzei în fond în instanța de apel;

f) în virtutea legii, hotărârea nu poate fi atacată în apel.

Potrivit art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

La caz, se constată că la 10 aprilie 2018 Gaisan Victor și Gaisan Ala, reprezentați de avocata Angela Procopciuc au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 04 aprilie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Făleşti. Curtea de Apel Bălți prin încheierea din 14 iunie 2018 nu a dat curs apelului, le-a acordat termen apelanților pentru lichidarea neajunsurilor, și anume prezentarea apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat până la 03 iulie 2018.

La fel, se constată că în data de 03 iulie 2018, Gaisan Ala și Gaisan Victor, reprezentați de avocata Procopciuc Angela, au depus cerere privind scutirea de la plata taxei de stat, iar prin încheierea din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți, apelul a fost restituit (f.d.164-165 V. II).

În condițiile speței, Colegiul reține că instanța de apel just a stabilit că, apelanților le-a fost acordat un termen suficient pentru înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea din 14 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți, fiindu-le totodată explicate consecințele neîndeplinirii indicațiilor instanței, însă apelanții în termenul stabilit până la 03 iulie 2018, nu au înlăturat neajunsurile constatate.

Totodată, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Bălți întemeiat a considerat inoportun soluționarea cererii privind scutirea de la achitarea taxei de stat depusă de avocata Angela Procopciuc în data de 03 iulie 2018, or, apelanții nu au respectat indicațiile instanței expuse în încheierea din 14 iunie 2018, nefiind depus apelul motivat, iar apelul nemotivat declarat în data de 10 aprilie 2018, nu putea fi primit pe rol.

Referitor la argumentul avocatei Angela Procopciuc precum că în perioada 22 iunie 2018 - 01 iulie 2018, dânsa s-a aflat în afara țării, și prin urmare nu a avut posibilitatea să înlătore neajunsurile indicate în încheierea din 14 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți, Colegiul îl consideră neîntemeiat, or atât apelanții cât și avocata dânilor, au dispus de suficient timp pentru a se conforma indicațiilor instanței de apel, recepționând potrivit avizelor de recepție (f.d. 145- 146 V. II) la 21 iunie 2018 încheierea din 14 iunie 2018.

Mai mult decât atât, apelanții – recurenții declarând apel nemotivat în data de 10 aprilie 2018, urmau să întreprindă toate măsurile necesare în vederea înlăturării neajunsurilor constatate în termenul fixat de instanță (03 iulie 2018).

În speță, instanța de recurs menționează că de către apelanți-recurenți nu au fost luate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CtEDO, de a proteja drepturile lor de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Mai mult ca atât, instanța de apel este obligată de a crea condiții obiective și reale pentru ca participanții să-și exercite în volum deplin drepturile procedurale, curmând în mod legal orice abuz din partea lor, și înlăturând pe măsură posibilităților omisiunile la acest capitol, depistate în orice fază a procesului. Instanța de recurs remarcă și practica CtEDO, care, în cauza SRL „TudorComerț” vs. Moldova, a reiterat că articolul 6 §1 nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță.

Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, atunci procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin

urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție. Curtea a constatat că, în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârilor instanțelor de fond, instanța de apel este în drept să limiteze dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde legislației în vigoare.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a emis încheierea din 04 iulie 2018, deoarece apelanții nu și-au exercitat în volum deplin drepturile procedurale, iar ca consecință Curtea de Apel Bălți a curmat în mod legal orice abuz din partea acestora.

În susținerea celor relatate, Colegiul consideră necesar a releva și prevederile art. 10 din Codul de procedură civilă, care statuează că, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Gaisan Victor și Gaisan Ala, reprezentați de avocata Angela Procopciuc.

Se menține încheierea din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gaisan Victor și Gaisan Ala împotriva Ecaterinei Odajiu și Ninei Sinogaci cu privire la recunoașterea dreptului de retenție asupra bunului imobil și dispunerea înregistrării bunului pe cote-părți.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan